

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Pankracego Męcz.
Piątek: Serwacego Biskupa.
Sobota: Bonifacego Męcz.
Niedza: Zofij z 3-ma córkami.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 16.
Zachód " 7 " 38.
Długość dnia godzin 15 " 22.
Przybyło " 7 " 44.

Wschód księżycy o godzinie 0 minut 0 c.
Zachód " 8 " 31 w
Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 3
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 8° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsca pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Makrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz.: w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Poniedziałek: Jana Nepomucena.
Wtorek: Paschalis Wyzn.
Środa: Feliksa Kapł. Emeryka Kr.
Czwartek: Wniebowstąpienie Pańs.

Administracja, Drukarnia i Redakcja: plac Teatralny nr 9.—Telefon Redakcji nr 126.—Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Wszemiła; jutro Cichostawa.

Nabożeństwa: W kościele archikatedralnym św. Jana o 9-ej zrana wotywa, zaś w kościele św. Kazimierza na Nowem-Mieście dopołudniowe nabożeństwo odpustowe ku czci N. Sakramentu.

Zgromadzenia: Szesnaste zwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszów banku handlowego. (Gmach banku—2 po południu.)—Roczna sesja obrachunkowa zgromadzenia szmuklerzy. (Mieszkanie p. Krantza, Karmelicka nr 9—7 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak. Przedm. Nr 15—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)—Wystawa obrazów A. Krywnia. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)

Koncerta: Koncert orkiestry strażackiej. (Zwierzyniec—4 po południu.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 185 kop. 46 1/2. (Wykup, prolongata, oraz wydawanie pożyczek uskutecznia się od godziny 9-ej rano do 12-ej w południe i od 4-ej do 5-ej po południu.)

Teatry: Wielki: dziś „Bal maskowy” (występ gościnny p. Coppela), jutro „Dziwczę z chaty za wsią”;—Rozmaitości: dziś „Nasi zięciowie”, jutro „Model na bohaterkę”. „Dom do sprzedania” i „Dwaj nieśmiali”;—Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Życie paryskie”, jutro „Sinobrody”. (8 wieczorem.)

Widowiska: „Mej one”, „Nieszczęścia nieszczęśliwego męża”, „Cylinder” i „Żony płaczące” (Promenada za rogatką belwederską g. 8 i pół wieczorem).

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Warsz. dzien. pisze co następuje: „Obecnie z bezpłatnych czytelni warszawskiego Towarzystwa dobroczynności wzbronionem zostało wydawanie uczniom średnich zakładów naukowych książek do czytania, które były udzielane przez zarządzających czytelniami bez wiedzy zwierzchności szkolnej. Zakaz ten wypływa z uwagi, iż uczniom wolno czytywać tylko takie książki, które są polecane przez uczony komitet ministerjum oświecenia, a nadto, iż czytanie książek bez żadnego wyboru i ścisłej kontroli pedagogicznej wpływa ujemnie na moralny i umysłowy rozwój młodzieży. Jednocześnie z zakazem wydawania książek z bezpłatnych czytelni wzbroniono uczniom zajmować obowiązki pomocników zarządzających w rzeczonych czytelniach.”

== Z dniem jutrzejszym, przy znacznych zmianach, wprowadzonym zostaje na wszystkich tutejszych kolejach nowy rozkład biegu pociągów.

== Z dniem jutrzejszym na kolei terespolskiej, oprócz pociągów pocztowych nr. 3 i 4, oberkonduktorzy pociągów osobowych nr. 1 i 2 zabierać będą z Warszawy korespondencję, dla zdawania takowej w Brześciu urzędnikom pocztowym na kolej moskiewsko-brzeską. Tym sposobem pocztowe przesyłki wysyłane będą dwa razy dziennie.

== W dniu dzisiejszym odbywać się będą w lombardzie miejskim czynności przygotowawcze do miesięcznej rewizji kas, a więc tak wydawanie pożyczek, jako też uskutecznianie prolongaty i wykupów będzie wstrzymane.

== Konstancy Ordon. Ostatni numer *Diritto* podaje szczegóły życiowe nieszczęśliwego starca, którego Mickiewicz unięmiertelił.

Obchodził nas tu głównie ciężki pobyt jego i walka z lesem za granicą. Wiadomo, że Ordon urodził się w Warszawie d. 15-go czerwca 1810-go r., w domu zw. „Karasia”.

Szkoły pijarskie ukończył na Żoliborzu, a w r. 1828-ym wstąpił do wojska.

Opis udziału jego w kampanji mieści się w edycji Garczyńskiego.

Przy tej sposobności dziennik włoski przypomina o wybornym przekładzie „Ridotto”, pióra Hektora Marcuci.

Ordon, wyleczony z ran, dostał się do Anglii, gdzie przez lat 16 przebywał w różnych miejscowościach, głównie w Birminghamie, utrzymując się z lekcji.

Uczył francuskiego i łaciny, które z lat młodych wybornie posiadał.

Cichy żywot odosobnił go od świata, skutkiem czego wieść o zgonie zupełnie się przyjęła.

To też Mickiewicz, ujrawszy go w Paryżu, miał z humorem zawołać:

— Niech cię liecho... napisałem żeś zginął, a ty żyjesz!

W r. 1848-ym Ordon znalazł się blisko Poznania, opuściwszy zarobki swoje w Anglii, której społeczeństwo ślad na jego umyśle i usposobieniu wyryło.

Wydostawszy się z rąk policji pruskiej, wyjechał do Medjolanu i tam wstąpił do pułku ochotników pod dowództwem jen. Antoniniego, z którym po upadku Lombardji wkroczył do Piemontu.

Dnia 24-go października 1848-go r. mianowany był podporucznikiem artylerji piemonckiej i przyjmował udział w bitwach pod Mortarą (21-go marca 1849-go r.) i Nowarą (23-go marca).

W 1851-ym roku został porucznikiem, w 1855-ym roku z wojskiem sardyńskim udał się na Krym i spotkał się znów z Mickiewiczem, który, wedle drugiej prawdopodobnej wersji, tu go pierwszy raz widział.

Po powrocie do Włoch wszedł w stosunki z Garibaldim, podczas kampanji powierzył mu baterję, z którą przyjmował udział w bitwie pod Volturas 1-go października 1860 r.

Mianowany wówczas kapitanem artylerji, był podwójnie w stopniu tym zatwierdzany.

Następnie z kolei obejmował dowództwo w cytadeli w Breccii, Ventimiglii oraz Palermo.

Od 1874-go roku osiadł na spoczynku we Florencji.

Umysł jego od pewnego czasu popadł w ciężki smutek, z którego już nigdy wyjść nie miał.

Myslał o kraju, za którym tęsknił, za swoimi... co już dawno pomarli.

Przed laty kilku notowaliśmy w tem piśmie skon-

rejenta, ale nie Odrygę, bo go podówczas w domu nie było, tylko Moroszyńskiego, zamknął się z nim i konferował godzin kilka.

Gdy mu to panna Stratonika wyrzucała, uspokoił ją, że procesem z żydem Aaronem, który u niego pszenicę był kupił i o nią wodził się już lat dwa, musiał się zająć, a dać stosowne dyspozycje...

Rejent potem dwa czy trzy razy jeszcze przyjeżdżał, zawsze dla tej sprawy z Aaronem. Podkomorzemu było znacznie lepiej, nadzieja we wszystkich wstąpiła, jedna tylko panna Stratonika nie była z z niego kontenta... Nie powracał mu humor dawny, obojętnym był na wszystko...

W wigilję św. Marcina, wieczorem, zjadł jak zwykle, wody się napił, kazał do siebie ekonoma zawołać i młócić pszenicę nakazał. Pannie Stratonice dobra noc dawszy, zaraz z jadalni wychodząc, pacierze odmawiać zaczął, poszedł je kończyć do sypialni, rozebrał się, aby ludzi na negach nie trzymać, klął do pacierza znów i—naza jutrz zastali go tak z głową na rękach, ale już nieżywego...

Śmierć była nagła i niespodziewana... i spadła na nieszczęśliwą pannę, która tu samotnie jedna pozostała, jak piorun.

Gruchnęło zaraz po sąsiedztwie, zbiegli się przyjaciele, znajomi, ciekawi, nadjechał Odryga i Moroszyński.

Nie wiedziano o nikim z familji, kto tu miał rządzić, kto dziedziczyć, gdy Moroszyński oświadczył, że—testament złożony jest w aktach.

Ciekawość podbudzona była do najwyższego stopnia. Ten i ów się już obliżywał na krocie, inni utrzymywali, że wszystko miał rozpisac na szpitalu. Z Moroszyńskiego nikt nie dobył, miledzał jak kamień, powtarzając tylko swoje: testament w aktach.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

5)

STARA PANNA.

NOWELA

przez

J. I. Kraszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

Co się z podkomorzym działo, ten tylko pojmie, co wie, jakim cięsem jest miłego stracić towarzysza, z którym się część życia przeżyło w świętej zgodzie i miłości. Leżał u zwłok nieboszczki, z płaczem rycząc... Litość brała patrzeć na nieszczęśliwego.

Wszyscy naówczas przepowiadali, że on jej długo nie przeżyje, bo tysiące tego bywało u nas przykładów, że z takich małżeństw, gdy jedno poszło na tamten świat, drugiemu się męczyć nie dało i wyprosiło mu, żeby się znów połączyli.

Wymizerniał i wysechł podkomorzy, oczy mu wpadły, stał się bardziej jeszcze milczącym, a, choć zawsze pobożnym był, teraz dwakroć pobożniejszym. Mszy świętej codziennie na kolanach słuchał i płakał, patrząc na osierocoony klęcznik żony, którego z miejsca poruszać nie kazał.

W tem nieszczęściu srogim, które dom dotknęło, okazała dopiero panna Stratonika, jakie miała serce, rozum i przywiązanie do tych ludzi, co jej przytułek dali u siebie... Gdyby nie ona, nigdyby podkomorzy z zamętu tego nie wybrnął. Ona zajmowała się pogrzebem, ona nim, gdy zachorował, domem, interesami. Była mu sekretarzem, siostrą miłosierdzia, pocieszycielem, sługą...

To też gdy podkomorzy, nierychło potem, poczał cokolwiek przychodzić do siebie—bez niej kroku nie stąpił. Stąpił mu cokolwiek umysł od tej boleści,

więc radził się jej, pytał, a ona mu wszystko, co było potrzeba, przypominała.

A tak była baczna na wszystko, rygor taki umiała utrzymać, tak najmniejszego nie pominęła szczegółu, że ład, wprowadzony dawniej przez podkomorze-go, czasu jego choroby, niemocy i zaniedbania się, ani na chwilę nie uciepiał.

Gdy on sam dojrzeć czego nie mógł, bo mu doktor zbytich trosk i pracy zakazał, siadała na wózek panna Stratonika, jechała po folwarkach, a przywoziła z nich raporta jaknajlepsze i oficjalistom ani bąknąć nie dała.

Obawiali się jej gorzej może jeszcze, niż samego podkomorzego, bo oko miała podejrzliwe i ostre. Z doktorami się, powiadają, skłóciła o to, że staremu nie pozwalali się nieczem zajmować; dowodziła im, że z samych nudów musi chorować, że nawykł do pracy i ona mu będzie rozrywką, ale to nie nie pomogło. Eskulapowie głowami potrzaskali—i kazali spoczywać.

Podkomorzy słuchał ich, ale w oczach gasnąć zaczynał. Nie był to już ten człowiek co przedtem... Ochoty mu zabrakło do życia, a wiadoma rzecz, że to najgorszy znak i że człowiek dopiero wtenczas umiera, kiedy żyć nie chce... Wzdychał już tylko do połączenia się z Honorką i o tem mówił ustawicznie.

Otóż w tych czasach trzeba było widzieć pannę Stratonikę, jak ona go zabawiała, rozrywać i z tych smutnych myśli wyprowadzać umiała. W gospodarstwie dzieje się różnie, źle i dobrze. Nigdy złego nie do uszów jego nie dochodziło, ale zawsze coś pocieszającego... Wszystko szło jak z płatka, tak umiała dla niego samych przysmaków życia dobierać.

Podkomorzy ku jesieni niby się trochę pokrzepił, niby orzeźwiał, a pomimo to nie myślał tylko o śmierci.

Jednego dnia sprowadził pod pozorem jakimś

jego brata, rejenta w Płocku, dziś oddajemy hołd wojownikowi, którego rozpacz chorobliwa skłoniła, że targnął się na siwą swą głowę.

Ordon pisywał o stosunkach polskich w czasopiśmie angielskich; kilka jego artykułów tej treści pomieścił niegdyś miesięcznik „The Reliquary”.

— Z teatru i muzyki.

* Wczoraj byliśmy świadkami wypadku, zdarzającego się w odstępach, równych naprzykład przejściu komet lub trzęsieniom ziemi: grano sztukę oryginalną w teatrze Nowym v. Małym.

Sztuka oryginalna na tej scenie, wobec niechęci autorów i lakomstwa starszej koleżanki,—pomyślny sobie,—to coś niedobrze wróży o jej powabach.

Widząc zaś na afiszu nazwisko znane i szanowane w literaturze, szczerze pragnęlibyśmy, ażeby nasz sceptycyzm doznał zawodu.

Ale niestety, nie spełniło się nasze pragnienie.

„Diana”, jednoaktówka p. Michała Jezierskiego, ma za przedmiot wyłączenie młodej mężatki (pani Holtzmanowa) z zazdrości, do której mąż (p. Nowicki) nie daje, ani nawet nie zamierza dać najmniejszego powodu.

Daremnie strofuje ją o tę cześć a dokuczliwą mąż i on i przyjaciółka, hrabina Dorota (pana Rożniecka).

Żona, na zasadzie pisanego przez męża do przyjaciela listu, którego przypisek wyraża osobliwy afekt dla jakiejś Diany, posadza go o potajemny romans z domowym, a podejrzenie jej wzmacnia się w chwili, gdy niewidziana spozstrzega męża, idącego pod rękę na maskaradzie z jakąś damą zamaskowaną.

Przy wyjaśnieniach okazuje się, że to romans wcale nie domowy, ale właśnie najbardziej domowy, bo ta istota, od tak dawna trującą spokój zazdrośnej żony, jest ładna suzka... którą mąż, ze względu na wstręt żony do psów, trzymał dotąd przed nią potajemnie w pokoju własnym (prawdopodobnie!).

Tą zaś mniemaną damą na maskaradzie był jego przebrany przyjaciel.

Jako terapia zazdrości, pomysł nie jest wcale nowym, i nawet zanadto spotyka się z często przedstawianą „Teodolindą”, ażeby mógł osobliwą zwrócić uwagę.

Ale dopóki starczy zazdrośnych żon i niewinnych mężów, przedmiot może nie schodzić z planu i odnawiać się: chodzi tylko o sposób wyzyskania.

Tutaj, jedynym momentem psychologicznym, w chwili najwyższej podniesionego nastroju żony, jest wprowadzenie przez męża suki.

Oto do czego zmierza cały proces sceniczny, stanowiący wreszcie nic innego tylko prosty dialog, zimny, nieruchliwy, żadnym nieokraszony dowcipem, za całą zasługę posiadający dobry język i pewną prawidłowość w prowadzeniu wątku.

Co przy takich warunkach zrobić z tego można na scenie?

Nie wiem jakieby wrażenie uczyniła pani Holtzmanowa, gdyby jej rola wymagała finezji, ale miarę szczupłego zadania spełniła przyzwyczajenie; p. Nowicki zdobywał się na akcenta prawdy i szczyptę wesołości rozwiewał chmurę monotoni; panna Rożniecka poruszała się poprawnie, radzimy jej tylko pracować nad poprawą dykcji, dotkniętej pewnem utrudnieniem.

W pośrodku akcji głównej zachodzi *intermezzo*: scena biesiady dwóch par służących.

Intermezzo to przeznaczonem jest do zapelnienia sceny na tę chwilę, kiedy państwo wychodzą z domu.

Nie jest ono koniecznie zabawnem, lecz jego popolitość podnosi wyborna gra pp. Turezyńskiego i Dylńskiego, owych rycerzy i dygnitarzy w operetkach, tu zredukowanych do poziomu lokajów.

Żal nam było tej degradacji, ale zyskał na tem epizod, a wreszcie *colenti non fit injuria*.

K. Kaszewski.

— Z teatrzyków ogródkowych.

W dniu dzisiejszym p. Anastazy Trapszo daje pierwsze przedstawienie w „Promenadzie” za rogatkami belwederskimi.

Na widowisko złożą się dwa monologi: „My i one” Gawalewicza i „Cylinder” Coquelina, oraz dwie komedijki jednoaktowe: „Nieszczęścia nieszczęśliwego męża” i „Żony płaczące”.

W wykonaniu tych utworów przyjmą udział, prócz adeptów sztuki dramatycznej, pp. Aleksandra i Anastazy Trapszowie oraz p. Marceli Trapszo, zaszczytne znany z występów w r. z. w „Alhambrze”.

Inne teatrzyki otworzą swe wrota w dniu 1-ym czerwca.

— Wizyta pasterska.

W dniu wczorajszym, po dłuższej nieobecności, powrócił do Warszawy JE. ks. arcybiskup warszaw-

ski Popiel, po dopełnieniu wizyty kanonicznej w dwóch dekanatach: kutnowskim i łęczyckim.

W ciągu dwóch tygodni dostojny arcybiskup zwiedził kilkanaście parafii i udzielił sakramentu bierzmowania około 6,000 wiernych.

W każdym kościele, do którego zjeżdżał ksiądz arcybiskup, oczekiwały tłumy ludu, a duchowieństwo i miejscowa inteligencja witały dostojnika kościelnego na progu świątyni.

Arcybiskup, administrując sakrament bierzmowania, przemawiał stosownie do pobożnych, umacniając w nich zasady religijne i kładąc wszędzie szczególnie nacisk na chrześcijańskie wychowanie dzieci.

Najdłużej JE. ksiądz arcybiskup zatrzymał się w Łęczycy, czyniąc ztąd krótkie wycieczki do pobliskich parafii w Topoli, Błoniu, Możewie, Górze św. Małgorzaty i wreszcie Tumie, gdzie się znajduje prastara archikolegiata, sięgająca czasów piastowskich.

— Kolonje letnie.

Otrzymujemy następującą odezwę:

„Kolonje letnie dla biednych słabowitych dzieci w pięcioletnim okresie swojego istnienia, dzięki energicznemu poparciu społeczeństwa naszego, dały możność 720-tu dzieciom obu płci, słabowitym, źle odżywionym i rozmaitemi postaciami skrofulów oraz wadliwej konstytucji dotkniętym, zacerpnięcia świeżego, wiejskiego powietrza i nabrania siły i zdrowia.

Czterotygodniowy pobyt wśród łąk, pól i lasów świetnie podziałał na te upośledzone od losu istoty i zapadłe ich oblicza zaokrągliły się i zdrowej dostały cery, wiotkie ciało i słabo rozwinięte mięśnie nabrały siły i niebawem dotąd energii, u wielu z nich zarodki chorób ustąpiły miejsca czerstwości i zdrowiu, a proces asymilacji i rośnięcia został wprowadzony na drogę normalną i właściwą.

Te kilkaset dzieci, przywróconych do zdrowia, niezbitych stanowią dowód niewyczerpanej ofiarności i skrzętności zabiegliwości naszego inteligentnego ogółu, który nie usuwa nigdy ręki swojej od sprawy dobrej, szlachetnej, mającej niezaprzeczoną korzyść krajowi przynieść; jest on głęboko o tem przeświadczony, iż każdy grosz, na ten cel wydany, zwrócony będzie w wielkim procentem w postaci zdrowia i siły, jakich klasa nasza robocza nabierze.

Dzisiaj, w przededniu szóstego roku naszych kolonij, nie mniejsza niż dawniej liczba dzieci zgłasza się z prośbą o wysłanie ich na wieś, a wiosenne słońce, które całą naturę do życia pobudza, wznieciło i w ich sercach niepłonną nadzieję, że gorące ich życzenia spełnionem będą i ofiary na ten cel w r. b. niemniej obficie niż w latach poprzednich popłyną.

Karolina de Bourbon Andrzejowa *Zamoyska*, przewodnicząca.—Dr. Gustaw *Frösche*, główny opiekun.”

— Zebranie koleżeńskie.

Zbliża się pora zjazdów i zebrań koleżeńskich z różnych epok i rozmaitych stron kraju.

Miedzy innemi w dniu 22-im czerwca przypada trzecie z rzędu zebranie kolegów z pensjonatu Bonfils’a, którzy ukończyli powyższy zakład w 1847-ym r., a więc przed 40-tu laty.

Grono koleżeńskie, złożone z 36-ciu osób, postanowiło wówczas zjechać się w Warszawie za lat 20, a zebrać się na pamiątkę dla wszystkich górze w ogrodzie Botanicznym.

W oznaczonym terminie wszyscy bez wyjątku żyjący w liczbie 29-iu stawili się i koledzy przez trzy dni prawie bez przerwy z sobą przepędzili.

Po raz drugi zjechali się w 10 lat później, mianowicie w roku 1877-ym, i zejście nastąpiło na tej samej górze.

Wówczas, po 30-tu latach od opuszczenia szkolnej ławy, liczba kolegów przepołowiła się i stawilo się wszystkich tylko 18-tu.

W tym roku właśnie przypada trzecie zejście, o czem za naszym pośrednictwem przypomina p. Tadeusz Wisłocki, obywatel z Rowieca pod Kowlem.

Pan W. utrzymuje stosunki listowne tylko z 3-ma kolegami, sądzi więc, iż dla innych należy o dniu 22-im czerwca przypomnieć.

Jak poprzednio, tak i teraz o godzinie 10-iej rano wszyscy winni się zebrać w ogrodzie Botanicznym w wiadomem miejscu, z kąd podążą na zamówioną wotywę do kościoła po-pijarskiego.

Ci z kolegów, którzy z przyczyn wielkiej wagi nie będą mogli przybyć, zechcą zawiadomić p. Wisłockiego *poste restante* w Kowlu, a zarazem wyrazić życzenie, co należy przedsięwziąć z kapitałem koleżeńskim, wynoszącym obecnie około 5,000 rs., dzięki narosłym procentom.

Wszystkie pisma polskie uprzejmie są proszone o przedrukowanie niniejszej odezwy.

— Fantazja książęca.

Japoński książę Komatsu, niedawny nasz gość, nieczego sobie nie odmawia i przyzwyczajony jest

wszelkie swoje fantazje zaspakajać, bez względu na to, co by miały kosztować.

Przy zwiedzaniu więc wystawy sztuki i starożytności na żaden przedmiot nie zwrócił takiej uwagi, jak na ołtarzyk połowy hr. M. Potockiego, stanowiący pamiątkę po Janie III-im.

Chociaż oświadczone księciu, iż przedmiot ten nie jest do sprzedania, ponowił on ofertę listownie już z Berlina, prosząc o nieoszczędzanie jego kieszeni.

Kiedy jednak i teraz spotkała go stanowcza odmowa, książę Komatsu wyszukał jakiegoś snycerza, aby mu, nie żałując klejnotów, podobiznę ołtarzyka wykonał.

Ow snycerz, a zarazem jubiler zgłosił się do hr. Potockiego z prośbą o pozwolenie zdjęcia dokładnej kopii z bogatego i artystycznego oryginału.

Fantazja księcia Komatsu będzie go kosztowała przeszło 100,000 franków.

— Ofiara Wisły.

Zaledwie się wiosna rozpoczęła i zjawili się pierwsi amatorzy kąpeli, a już Wisła poczyną zabierać—ofiary.

Pierwszą z nich jest młoda 18-letnia dziewczyna z Mokotowa, Juljanna Skorupska.

Skorupska w towarzystwie dwóch przyjaciółek poszła kąpać się do łąki wiślanej pod Siekierkami, a zbyt cennie ufając swojej umiejętności pływania, pusiła się dalej od brzegu i, natrafiwszy na wir, poczęła tonąć.

Towarzyszki nie umiały pływać i krzykiem ty ko wzywały pomocy.

Skorupska, pomimo widocznych wysiłków, poszła na dno.

Nawet zwłok jej dotychczas nie wydobyto...

— Morderstwo.

W dniu onegdajszym do szpitala praskiego przywieziono z Jabłonny Jana Brońca z dwoma złamaniami żebrami, pogruchotaną ręką i nadwężoną klatką piersiową.

Broniec, pomimo energicznej pomocy lekarskiej, życie zakończył.

Z przeprowadzonego śledztwa okazuje się, iż sprawcą morderstwa był Andrzej Górski, mieszkaniec wsi Dobrówka.

Zabójcę aresztowano.

— Pożar fabryki.

Wczoraj, o godzinie 6-iej wieczorem, olbrzymi słup ognia, wybuchł nagle w stronie rogatki powązkowskiej, zaalarmował wszystkie oddziały straży.

Pożar objął fabrykę tektury smołowej, przy której znajdowała się również fabryka gwoździ, łańcuchów i drutu, należąca do starozakonnego Wolanowskiego, a położona przy ulicy Gęsiej, pod numerem 81-ym.

W oka mgnieniu ogień przerzucił się na dwupiętrową oficynę murowaną, w której mieściły się warsztaty fabryczne.

Panujący wczoraj od rana niezwykle silny wiatr katastrofę powiększył.

Zagrożeni mieszkańcy, zmuszani przez policję, wszystkie prawie ruchomości wynieśli na ulicę Gęsiej, gdzie olbrzymim rozłożyli się taborem.

Prawie wszyscy ci nieszczęśliwi są robotnikami, którzy przy wymienionych fabrykach stałe mieli zajęcie.

Obecnie pozostali bez dachu i zajęcia i szukać muszą przytułku na bruku.

Kobiety i dzieci tuliły się do siebie skutkiem przejmującego chłodu nocy.

Parterowe zabudowania drewniane, mieszczące się na terytorjum fabryki Wolanowskiego, spaliły się zupełnie; ogień strawił również wszystkie maszyni mniejszych rozmiarów, do wyrobów gwoździ, drutu i łańcuchów służące, niszcząc przytem piękną kosztowną lokomobilę, wprowadzającą w ruch wszystkie warsztaty zakładu.

Ucierpiała też od ognia posesja nr. 79.

Z całego niemal domu powynoszono sprzęty, z których większość uległa zupełnemu prawie zniszczeniu.

P. Zwoliński, właściciel lejni dzwonów, najbardziej jest poszkodowany.

Podczas nieobecności jego powynoszono wszystkie meble, fortepian połamano, mieszkanie zniszczono...

Do ratunku przystąpiono z dwu stron, od ulicy Pawiej i Gęsiej, dzięki czemu pożar szybko zdołano ująć.

Zapobiegło to kolosalnym stratom, gdyż dookoła stoją same prawie fabryki.

Fabryka p. Wolanowskiego jest ubezpieczoną, czy zaś ubezpieczoną była fabryka tektury, na razie nie mogliśmy się dowiedzieć.

W ogóle straty są bardzo znaczne.

Straz zajęta była gaszeniem prawie do rana.

— Bójka konkurencyjna.

W dniu wczorajszym na Miodowej wiele osób było świad-

ami zaciętej kłótni, a następnie gwałtownej bójki Eljasza Wozniaka i Hersza Blumengolda.

Obaj handlarze oddawna już żyli ku sobie niechęć ze względów konkurencyjnych, a wzburzone namiętności przy spotkaniu wybuchły.

Dopiero interwencja policji położyła tamę zającim. Konkurentów pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za skandal uliczny.

= Nagły obłęd.

W dniu wczorajszym na placu Muranowskim jakiś człowiek rzucił się na trzech przechodniów, których zaczął bić, a jednocześnie szarpał na sobie ubranie.

Okazało się, że to jest Hersz Wejnter, podległy nagłej choroby umysłowej.

Przyczyną raptownego obłędu była wiadomość o śmierci edynego syna.

Wejntera z trudnością zdołano obezwładnić i odprowadzić do domu.

= Podrzucenie.

W dniu wczorajszym w przedsionku katedry prawosławnej na Długiej znaleziono podrzucone niemowlę płci żeńskiej. Dziecię zostało odesłane do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Dzieciobójstwo.

Za Warszawą, na terytorjum gminy Górna, znaleziono wloki niemowlęcia płci męskiej z wyraźnymi śladami gwałtownej śmierci.

Dzięki energicznemu śledztwu, zbrodniczą matkę wykryto. Jest to Matylda Wejbelówna, ze wsi Skierze.

Zbrodniarkę aresztowano.

+ W dniu 4-tym maja odbyło się w Lublinie posiedzenie uczestników spółki „Teatr lubelski”.

+ Panika cukrowa.

Korespondent nasz z Radomia pod d. 9-ym b. m. pisze co następuje:

Ustalona od pewnego czasu cena cukru (3 rs. 7½ kop. za kamień 24-funtowy) pozostawała do piątku bez zmiany.

W dniu tym *Gazeta handlowa* ogłaszała jeszcze zmniejszoną cenę.

Mimo to pomiędzy wszystkowiedzącymi żydami rozeszła się nagle „pewna wiadomość”, że cukier bardzo podrożał i codzień podnosić się będzie w cenę.

Nie zadowalniając się więc zapasami, jakie mieli, postanowili tutejsi kupcy starozakonni zakupić wszystkich cukier od chrześcijan, aby ich pozbawić spodziewanych zysków.

Znalazł się też odrazu żyd kapitalista, który biedniejszym handlarzom dawał pieniądze na wykupienie cukru, a ci składali go u niego, poczem dopiero, za zwrotem kapitału i odpowiedniego procentu, mieli go otrzymać napowrót.

Z początku nasi kupcy nie zwrócili uwagi na nagłe zapotrzebowanie cukru, gdy jednak żydzi formalnie oblegali poczęli sklepy chrześcijańskie i kupować po kilkanaście kamieni od razu,—domysłując się, że cena cukru w górę pójść musiała,—kupcy chrześcijańscy podwyższyli cenę z 3 rs. 7½ kop. na 3 rs. 30 kop., 3 rs. 50 kop., a w końcu już 3 rs. 60 kop. za kamień.

Mimo to żydzi brali i do wieczora zakupili całe zapasy cukru, tak, że go w końcu zabrakło.

Ot, chcieli sobie wprost monopol utworzyć.

Pracowali też nad urzeczywistnieniem tego ciężko, bo przez cały piątek, a nawet już o zmierzchu, gdy szabas zaszedł, biegali rozgorączkowani po mieście—wylawiając cukier.

We wszystkich więc sklepach chrześcijańskich przez sobotę sprzedawano resztki cukru w detalicznej sprzedaży po 16 do 18 kop. za funt, aż dopiero w niedzielę rano nadszedł telegram, donoszący, że cena cukru dotąd pozostaje bez zmiany, t. j. 3 rs. 7½ kop. kamień.

Można sobie wyobrazić zdziwienie i lament żydów, którzy choć raz jeden źle wyszli na swej solidarności.

Zarobili tylko kupcy nasi, którzy w jednym dniu wyprzedali całe zapasy cukru po wyższych cenach, chociaż znów uciarli konsumenci, zmuszeni płacić bez żadnej racji za cukier o wiele drożej od istniejącej ceny.

Do dziś cena słodkiego towaru pozostaje bez zmiany, t. j. 3 rs. 7½ kop. kamień.”

+ Jeszcze pożar.

Przed paru dniami—piszą do nas z Mińska—donosiliśmy o groźnym pożarze, jaki nawiedził miasto nasze.

Teraz podajemy bliższe szczegóły.

I tak zgorzało pięć murowanych budynków i dwadzieścia przeszło drewnianych zabudowań.

Straty wynoszą przeszło 100,000 rs.

Budowle, jak również ruchomości ludzi bogatych, ubezpieczone były w części w paru rosyjskich Towarzystwach ogniowych.

Najwięcej, jak zresztą i zawsze przy podobnych wypadkach, ucierpieli stosunkowo ubodzy, mieszczańscy się w suterrenach i nędznych drewnianych lepiarach.

Na trzeci dzień po tym pożarze mieliśmy znowu parę prób wzniecenia ognia przy ulicy Franciszkańskiej.

Szcześciem zapobieżono im w porę.

Od dwóch dni spokojniej i ciszej nieco w naszym mieście.

Czy długo to potrwa—niewiadomo.

Krażą głuche wieści, że ulica Jurewska przeznaczona jest nieodmiennie na zagładę...

Kto te wieści rozsiewa—dociec trudno.

Wzbudzają one tylko ogólną panikę, uzasadnioną zresztą...

Z SĄDÓW.

Prawo czy wyzysk?

Czyniąc zadość życzeniu adw. przys. Mayzla, obrońcy pani Wizgałów w sprawie przeciwko petersburskiemu Towarzystwu ubezpieczeń na życie, o której wzmiankowaliśmy w numerze przedwczorajszym, objaśniamy niniejszem, iż sędzia pokoju oddalił akcję powódki, przedewszystkiem ze względów formalnych, opierając się na kwiecie, w którym pani Wizgałów wyraziła zrzeczenie się wszelkich względem Towarzystwa pretensyj.

Wniosek ten wyprowadzić było można tem łatwiej, że sędzia sam przerwał rozprawę w toku będącej i zwrócił uwagę stronom, iż z żalem wyrzec się musi interesujących wyjaśnień zasadniczych w obec kwitu p. Wizgałów.

Co do drugiej okoliczności, na jaką zwrócił nam uwagę p. Mayzel, odpowiadamy, iż śmierć Wizgałowa, jakkolwiek nie naturalna, była jednak następstwem rozwiniętej u zmarłego choroby umysłowej.

Wprawdzie art. 117 ustawy Towarzystwa nie robi żadnych wyjątków i zwalnia je od odpowiedzialności zawsze, ilekroć śmierć była następstwem samobójstwa, opinia jednak radcy prawnego Towarzystwa umożliwiła wypłacenie pani Wizgałowej kapitału pośmiertnego.

W opinii rzeczony powiedziano, iż w wypadkach podobnych rygor ustawy, orzekający utratę prawa do wynagrodzenia, „nie powinien” mieć zastosowania.

Uwagi powyższe pomieszciliśmy tem chętniej, że spór, o którym mowa, obudził znaczne zainteresowanie i rozstrzygnięcie kwestji dyskonta będzie miało poważne w stosunkach ubezpieczeniowych znaczenie.

E. W.

Nekrologja.

+ Dnia 13-go maja, jako w rocznicę śmierci s. p. Walerjana Kleckiego, doktora medycyny, o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, obok skweru, odbędzie się żałobne nabożeństwo, na które pozostała żona z dziećmi zaprasza.

—1616—

+ W dniu 13-ym maja r. b., to jest w piątek, jako w rocznicę śmierci s. p. Chożewskiego, odbędzie się żałobne nabożeństwo, w kościele św. Aleksandra o godzinie 10-iej zrana, na które pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

—1641—

+ W piątek, to jest dnia 13-go maja r. b., w kościele powązkowskim o godzinie 10-iej zrana odprawione będzie żałobne nabożeństwo za spokój duszy s. p. Izabelli i Ignacego małżonków **Bońkowskich**, na które pozostałe córki zapraszają żyjących.

—1648—

+ W dniu 14-ym maja r. b., to jest w sobotę, o godzinie 8-iej zrana, w kościele powązkowskim odprawiona zostanie msza święta za duszę s. p. małżonków **Zakluczynskich**, a to z legatu przez niegdy Juljanę Zakluczynską uczynionego, o czem rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia.

—550—

+ Dnia 13-go maja r. b., tj. w piątek, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 11-iej zrana, za duszę s. p. Józefa **Mitaszewskiego**, na które w ciężkim smutku pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

2—1631—

+ Dnia 13-go maja, to jest w piątek, jako w pierwszą rocznicę śmierci s. p. Franciszki z Ruśkiewiczów **Juzwik**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele N. Marii Panny Loretańskiej na Pradze, o godzinie 9-iej i pół zrana, na które pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

—1651—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Neue freie Presse* donosi z Sofji: Ponieważ mandat trzyletni deputowanych małego sobranja upływa z końcem maja, zamierzonym jest rozpisanie w najkrótszym czasie nowych wyborów. (Aj. półn.)

Wiedeń 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Wiener allgemeine Ztg.* donosi z Belgradu, że prezes gabinetu Garaszanin, jakkolwiek będzie wynik przesilenia ministerjalnego, uda się za urlopem do Włoch, celem czasowego wypoczynku. (Aj. półn.)

Wiedeń 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Politische Correspondenz* donosi z Belgradu: Wiadomość dzienników niemieckich, jakoby król Milan powierzył Risticzowi utworzenie gabinetu, nie ma najmniejszej podstawy. Risticz przez cały czas obecnego przesilenia ministerjalnego nie był ani razu powoływany do konaku królewskiego. W najlepiej poinformowanych kołach przeważa przekonanie, iż, przy tworzeniu nowego gabinetu, ani osoba ani stronnictwo Risticza uwzględnionemu nie będą. Zapewniają dalej, iż rząd serbski, wbrew doniesieniom

prasy zagranicznej, nie miał żadnego powodu do uskarżania się w Petersburgu na osobę posła rosyjskiego Persianiego. (Aj. półn.)

Wiedeń 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Minister bułgarski Stoilow zabawi tutaj aż do zwolania małego zgromadzenia narodowego w Sofji

Wiedeń 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Na uniwersytecie tutejszym ponowiły się w dniu dzisiejszym, pomimo ostrzeżeń władzy rządowej i uniwersyteckiej, burzliwe manifestacje przeciw prof. Maasenowi. Minister oświaty Gautsch złożył raport cesarzowi. Spodziewanym jest wymiar kar najsurowszych.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — W sferach kompetentnych panuje tu przekonanie, że Anglja w sprawie afgańskiej angażować się nie będzie, lecz przeciwnie chętnie powita wypadki, które pozwolą jej rzec się uciążliwego protektoratu. Rosja zajmie przeto cały lewy brzeg Amu Daryi bez oporu, nawet ze strony emira. Rokowania komisji angielsko-rosyjskiej w Petersburgu są prostą formalnością, spełnianą dla przyzwoitości tak długo, dopóki opinia publiczna w Anglii nie oswoi się z tem, że obrona Indyj może i powinna być prowadzoną tylko w samych granic tychże, stosownie ufortyfikowanych, a z sąsiedztwem Rosji należy się pogodzić. Czy Rosja wprost z Indjami sąsiaduje, czy pośrednio—to wszystko jedno, owszem mniej kłopotów będzie mieć Anglja, pozbywszy się niepewnych pupilków.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Norddeutsche allgemeine Zeitung* powiada: Na posiedzeniu kongresu berlińskiego z dnia 28-go czerwca 1878-go r. Austria i Anglja postawiły wniosek następujący: kongres uchwali, że Bośnia i Hercegowina mają być obsadzone i zarządzane przez Austrię. Z dobrowolnego i natychmiastowego zgodzenia się ks. Gorczakowa na ten wniosek wysnuwa *Norddeutsche allgemeine Zeitung* konkluzję, że ks. Gorczakow już przed kongresem wszedł był z Austrią w umowy, które uniemożliwiły jego opozycję przeciw wnioskowi austriacko-angielskiemu. Zgodzenie się kancelarza rosyjskiego na okupację Bośni i Hercegowiny przez Austrię dowodzi, że polityka rosyjska nie czuła potrzeby sprzeciwiania się temu projektowi, lub też powziętymi pierwiej zobowiązaniami przecięła sobie możliwość protestu.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Pruska izba deputowanych przyjęła na posiedzeniu dzisiejszem prawo o nowym podziale W. Ks. Poznańskiego i Prus Zachodnich na powiaty. Przeciw projektowi głosowało centrum, tudzież stronnictwo wolnomyślne i polacy. W sobotę nastąpi zamknięcie sesji sejmowej.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Sekretarz stanu, hr. Herbert Bismark, wyjechał na urlop, który spędzi w Dublinie, jako gość wicekróla irlandzkiego.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Parlament niemiecki odesłał na posiedzeniu dzisiejszem projekt opodatkowania wódki do komisji. Rozprawy toczyły się spokojnie.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Post* dzisiejsza donosi, że ks. Bismark jeszcze przed Zielonemi świętami wyjedzie do Warcyna.

Berlin 10-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Z Alzacji i Lotaryngji donoszą o nowych baniejach.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Biuro telegraficzne Wolffa donosi: Wbrew doniesieniom, mówiącym o zamiarze zamknięcia granicy niemieckiej, możemy zapewnić z najwiarogodniejszego źródła, iż rząd obcym jest najzupełniej tej myśli.

Berlin 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — *Norddeutsche allgemeine Zeitung* donosi, że hr. Herbert Bismark udał się za poradą lekarzy na krótki urlop, który spędzić zamierza u przyjaciela swego, wicekróla irlandzkiego, w Dublinie. (Aj. półn.)

Rzym 11-go maja. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Generał Saletta urządza koło Massawy silne fortyfikacje i obóz na 15,000 wojska. Tenże oświetlonym będzie w nocy światłem elektrycznym dla ustrzeżenia się przed podejściem.

Rzym 11-go maja. (Tel. prywat. Kurj. W.) — Dążność znalezienia *modus vivendi* z Włochami znajduje sobie coraz więcej zwolenników w Watykanie, ale przyszły sekretarz stanu msgr. Rampolla jest tym zamiarom przeciwny. Osoby zaś bliżej go znające twierdzą, że jest to człowiek twardego temperamentu. Msgr. Galimberti będzie z Wiednia kierował sprawami kościelnymi w Niemczech.

Londyn 11-go maja. (Tel. prywat. Kurj. W.) — *Times* donosi, że dwa indywidua z pomiędzy aresztowanych w Paryżu za manifestację przeciw wystawieniu „Lohengrina” podały się za Anglików. Są to polacy Ernest i Artur Wilińscy, naturalizowani w Anglii. (Słyszał kto kiedy o Wilińskich? przyp. red.)

Belgrad 11-go maja. (Tel. prywat. Kurj. W.) — W sferach dworskich, wtajemniczonych w historię ostatnich niesnasek, zapewniają, że król Milan z Ristichem nie widział się i nie żądał odeń żadnych wyjaśnień w sprawie znanych komerażów. Królowa Natalja wyjeżdża z następcą tronu jutro do Krymu i zabawi w Jalcie pięć tygodni. Potem nastąpi powrót do Belgradu, z kąd królowa uda się na ośm tygodni do miejsca kąpielowego w Serbji, Arangelowacz.

Sofja 11-go maja. (Tel. Agencji półn.) — Wbrew rozmaitym pogłoskom, termin zwołania zgromadzenia narodowego dotąd naznaczonym nie został. Jest rzeczą prawdopodobną, iż zwołaniem będzie wielkie sobranje, a nie małe.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 11-go maja. — Usposobienie przychylniejsze giełdy i dziś utrzymało się dla wszystkich wartości rosyjskich. Przy ożywionych obrotach ruble w obu terminach podniosły się o 50 fenigów, pożyłka wschodnia i listy zastawne notowano o 20 fenigów wyżej, akcje kredytowe droższe o 2 marki. Żyto w towarze gotowym odzyskało 1 m., na dostawę bez zmiany.

Berlin 11-go maja (notowanie urzędowe giełdy).
Bil. ban. ros. w tr. nat. 179.60 Akcje kredytowe 452.—
Weksle na Warszawę 179.50 Listy zast. serji I-ej 56.60
Wek. na Peters. krótk. 179.10 Weksle na Lon. krótk. 20.37
Wek. na Petersb. 4-m. 178.30 „ „ „ „ 20.31
Bil. ban. ros. na dost. 179.75 Żyto w tow. gotow. 123.—
Wschodnia pół. II em. 56.10 Żyto na jesień 133.—

Kursa z dnia wczorajszego: 179.10, 179.25, 450, 127, 133.

Petersburg 10-go maja. Weksle na Londyn 21 3/4.—
Pożyczka premjowa I-ej emisji 262 1/2.— Pożyczka premjowa II-ej emisji 241 1/2.— Półimperjały 9.31.

Ceny zboża z dnia 11-go maja 1887-go r. na stacji „Praga” drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej. — *Pszonica* wyborowa 129—133, średnia 122—127, ordynaryjna 115—120. *Żyto* wyborowe 85—86, średnie 82—84, ordynaryjne 77—80. *Jęczmień* wyborowy 83—86, średni 76—82, ordynaryjny —. *Owies* wyborowy 80—84, średni 72—78, ordynaryjny 67—70. *Gryka* 72—80. *Groch* 71—85 —. *Kasza* jaglana wyborowa 84—115. B. Werner et Comp.

Z RYNKOW ZBOŻOWYCH.

W Gdańsku dnia 10-go maja, wskutek niższych notowań pszenicy w Londynie i New-Yorku, usposobienie rynku nasze było cokolwiek słabsze. Ceny pszenicy tranzytowej od 1 do 2, krajowej zaś od 3 do 4 marek notowano niżej. Płacono polską jasną 124 i 125 f. 143 m., psrą 126 i 127 f. 144 m., jasno-psrą 127 i 128 f. 148 m. za tonne. *Żyto* słabiej: polskie loco bez obrotów. Na maj polskie 91 m. za tonne. *Jęczmień* polski duży tranzyt 116 i 117 f. 110 m. za tonne. *Groch* polski tranzyt na paszę 92, 93 1/2, 94 m. za tonne. *Rzepak* rosyjski trans. ordynaryjny 144 m. za tonne. **W Londynie** dnia 9 maja, usposobienie na pszenicę angielską spokojne, obca 1/2 szyl. niżej kukurydza 1/2 szyl. drożej, *owies* rosyjski mocno, ordynaryjny 1/4 drożej. **W Amsterdamie** pszenica bez zmiany, *żyto* zwykło, na maj 222. **W New-Yorku** dnia 9-go maja, pszenica na miejscu 96, na maj 95 et., mąka 3.60. **W Toruniu** dnia 9-go maja, usposobienie na pszenicę mocne, popyt bardzo duży i ceny wyższe. *Żyto* do 4 marek droższe w stosunku do zeszłego tygodnia. Płacono pszenicę trans. 120 i 133 funt. 112 do 123 kop., *żyto* trans., 120 i 128 f. 78 do 81 kop. pud., *jęczmień* trans. 69 do 99 kop., *owies* rosyjski trans. 69 do 82 kop. pud., *groch* trans. 74 do 100 kop. pud., *lubin* niebieski 62 do 69 kop. pud., *lubin* żółty 72 do 86 kop. pud., *wyka* czarna 77 do 91 kop. pud., *makuchy* rzepakowe 78 do 86, *liniane* 82 do 89 kop. pud., *otręby* pszenne 58 do 62, *żytnie* 60 do 65 kop. pud., *konieczna* czerwona 2.58 do 5.17, biała 3.45 do 6.03 kop. pud., *tymolka* 3.45 do 4.14 kop. pud. **W Sosnowicach** dnia 10-go maja, usposobienie targu na wszelkie gatunki zboża ożywione, z powodu zapowiedzianej podwyżki cła od zboża, sprowadzonego z zagranicy do Niemiec. *Żyto* poszukiwane najwięcej, pszenica zwykło. Płacono: *żyto* polskie 93 do 94 kop. pud., litewskie 92 1/2, rosyjskie 93 litewskie 92 1/2, rosyjskie (jeleńskie 83 do 91 1/2 kop. pud.), *pszenicę* białą 131 do 139 1/2 kop. pud. czer-

woną 131 do 137 1/2 kop. pud., *owies* wyborowy 78 1/2, *jęczmień* browarny 94, na paszę 78 1/2, do 85 1/2, kop. pud., *groch* do gotowania 100 do 108 1/2, *siemię lniane* 139 1/2, oo 165 kop. pud., *makuchy* liniane dobre 107, rzepakowe 91 1/2, kop. pud. **W Hamburgu** dnia 9-go maja usposobienie na okowitę spokojne, na maj 24 1/2, na lipiec-serpień 25 1/2 marek za 100 litrów.

— Art. nadesł.: „Przy kim prawda?”

Ogłoszenie, — wydane mi przez Jw. prezydenta m. Warszawy świadectwa, które brzmi: „Warszawa, d. 18 (30) października 1885 r. nr. 17946. Po wykonanej robocie w drukarni Magistratu z osuszenia wilgoci „Exsiccatorem”, nie ma najmniejszego śladu wilgoci, tymczasem, gdy wokół graniczący mur tynkowany cementem jest bardzo wilgotny”, — było powodem, że długo tajona zawziętość niechętnych mi, bo zagrożonych we własnym interesie osób, porzuciły pokątne ścieżki zaoicznego dyskredytowania mego wynalazku i jego skutecznego przymiotów, poważniejszy się wystąpił z publicznym zarzutem, podającym w wątpliwość już nie tylko doniosłość w praktyce skutków „Exsiccatora”, ale nawet autentyczność wykonania wymienionej w powyższym świadectwie roboty.

Zarzut taki nie mógł pozostać bez wyświeślenia i jeszcze bez jawniejszej publicznej odpowiedzi, na pytanie: **przy kim prawda w tej kwestji?**

W tym celu uprosiłem grono biegłych, a niezależnych osób, aby raczyli w d. 7-ym b. m. na gruncie przekonać się o stanie rzeczy i orzeczenie swe do wiadomości powszechnej podać, a jednocześnie na parę dni przedtem ogłosiłem w dziennikach o dniu i miejscu zebrania się kompetentnych sędziów, aby dać możność zarazem naocznego przekonania się wszystkim interesowanym lub źle uprzedzonym.

Jawność taką działania poczytywałem za **niezbędny**, bo wprost nakazywało ją szczere poszanowanie opinii publicznej.

To samo przekonanie zniewala i do ogłoszenia rezultatu dokonanego sprawdzenia. Z powodów odcennie niezależnych i wyrosłej w ostatniej chwili przeszkody, uproszeni biegli, pp. budowniczy J. Huss i W. Grabowski, inżynier T. Marynowski, dr. Weinberg, właściciele domów L. Jasiński i B. Korpaczewski oraz majster mularski J. Mozalewski, zamierzonego sprawdzenia nie mogli dokonać gremjalnie, lecz pojedynczo, i indywidually swe zdania wyrazili w oddzielnych własnoręcznych poświadczeniach. — Wszystkie powyżej wymienionych osób orzeczenia stwierdzają fakt, że: „w gmachu ratusza m. Warszawy, w lokalu zajmowanym przez drukarnię magistratu, w ścianie tylnej wprost okien frontowych — część jej, około 10 łokci kw. powierzchni mającą, w r. 1885, jak objaśniono, „Exsiccatorem” zaprawioną, w d. 7 maja 1887 r. była widocznie i w dotknięciu zupełnie sucha, cała zaś reszta tejże ściany, w dotknięciu zimna, zdradza aż nadto wyraźnie ślady silnej wilgoci, pomimo zaprawy cementowej, gdy część osuszona, wapnem tylko po zabezpieczeniu „Exsiccatorem” wyprawiona została”.

Orzeczenia powyższej treści dostatecznym są dowodem przy kim prawda i jak niesłusznie postawionym był zarzut, podający w wątpliwość skuteczność przeciw wilgoci działanie „Exsiccatora”.

Autentyczności wreszcie samego świadectwa dowodzi uważam, wobec przytoczonych podpisów osób zajmujących urzędowe stanowiska i numeru biurowej kontroli, za zbyt czyste, a godności ich uwłaczające.

Również niesłusznem i gołosłownem jest też twierdzenie, że wynalazek mój jest naśladownictwem różnych środków pod rozmaitym nazwą używanych za granicą. Samo podobieństwo celu, przeznaczenia i zastosowania, niczego nie dowodzi, istnieje bowiem znaczna liczba przeciwnych środków, rdzennie je dnak różniących się swym składem i doniosłością skutków, choć pokrewnych celem. Wynalazek mój, od r. 1879 poczynawszy, zastosowywany był praktycznie, bez wyłączonej jeszcze nazwy, do nadania której zniewoliło zabezpieczenie go od podrabiania przy wyjednanu patentów.

Z tego też roku i następnych 1880, 81, 82, 83 i 84 posiadam świadectwa osób, które plyną mego wynalazku do poskromienia wilgoci w murach i grzybka w drzewie z pomyślnym skutkiem używały. W tej także epoce w większej ilości przestalem go do wypróbowania przez szereg lat do ministerjum handlu w Wiedniu i w rezultacie otrzymałem przyznanie patentu na Austrię i Węgry i, przy nader pochlebnej odezwie ministerjum, zażądanie dostawy w bardzo znacznej ilości po cenie sprzedaznej. Jednocześnie prawie ministerjum wojny w Petersburgu, na zasadzie opinii inżynierów, prowadzących roboty forteczne, ugrunтовanej na kilkoletnim zastosowaniu, zaleciło użycie „Exsiccatora” nie tylko do budowy w miejscowościach wilgotnych, ale i do części drzewnych, zamiast dotychczas używanych smoły i farb

olejnych. Chęć zapoznania szerszych kół publiczności z praktycznymi skutkami i zwyciężkiem działaniem przeciw wilgoci „Exsiccatora”, skłoniła mnie do wzięcia udziału w urządzanej wystawie higienicznej, gdzie, jak sądziłem, środek zapobiegający tyłu szkodyliwym i rujnującym zdrowie ludzkie wpływom, właściwe sobie winien był zająć miejsce i zdobyć uznanie, na jakie, po dokładnem, bezstronnem badaniu jego działania, mógł sobie zasłużyć. W tym celu, po zapisaniu się w poczet uczestników wystawy, jeszcze w m-cu grudniu r. z., zamierzyłem w oddzielnym, odpowiednio urządzonej pałonie, przedstawić publiczności różne zastosowania „Exsiccatora” w najgorszych i najeźszych dła warunkach, czego na poprzednich wystawach, inny ogólny noszących charakter, uczynić nie mogłem. Niezadługo zatem ogół zwiedzających wystawę będzie miał sposobność naocznie się przekonać o praktycznej skuteczności działalności środka mego wynalazku. Wyrok ogólny, którego ze szczerem oczekuję spokojem, będzie dla mnie najwyższą i najcenniejszą za wieloletnie trudy nagrodą, tem więcej, żeby usunąć od siebie wszelkie pozory nawet konkurencyjnego współubiegania się, postanowiłem wziąć udział w warszawskiej wystawie higienicznej po za konkursem i Szanowny Zarząd wystawy o tem zawiadomiłem. — Inż. Techn. **G. Ritter**, Wynalazca „Exsiccatora”, Królewska 39. (1634)

Szyby Lagrowe

w rozmaitych rozmiarach, oraz zwyczajne i belgijskie nadeszły do składu szkła przy ulicy Podwale nr 7, z czem poleca się 1611

Aleksy Baytel.

„OAZA”

leśni salon gastronomiczny przy handlu win, delikatosów oraz cygar hawańskich **Antoniego Stepkowskiego**, Plac Teatralny 9, otwarty od godziny 11-ej rano. (Telefonu nr 130). 515

— **Różne meble** z powodu wyjazdu do sprzedania. **Złota nr 4, m. 8**. Wiadomość od godz 9 do 12 rano i od 4 do 7 wieczorem. (1635)

TATTERSALL WARSZAWSKI.

Z powodu odroczenia tegorocznej wystawy inwentarza, zarząd Tattersallu czuje się w obowiązku ułatwić pp. ziemianom w pomieszczeniu koni w Warszawie. Przeto ma zaszczyt donieść, że, rozporządzając 120 klatkami na konie, może takowe odnajmować, minimum 3 klatki po rs. 4 na dni 10. Ciągła sprzedaż i kupno koni. Z powodu ograniczenia liczby miejsc, zamówienia przyjmują się do 25 maja r. b.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych od dnia 13-go listopada 1886 r.

P O C I A G I:	Odchodzą Przychodzą	
	godziny i minuty	
Warszawsko-Wiedeńska:		
Pośpieszny 3 klasy	6 — rano	9 35 wiecz.
Osobowy 3 klasy	11 10 rano	5 40 po poł.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa (Powyższe pociągi łączą się z drogą łódzką.)	6 45 wiecz.	9 20 rano
Kurjerski 2 klasy	9 25 wiecz.	6 10 rano
Warszawsko-Bydgoska:		
Kurjerski 2 klasy	3 15 po poł.	2 35 po poł.
Osobowy 3 klasy	7 — rano	10 35 wiecz.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	5 — po poł.	8 35 rano
Warszawsko-Terespolska:		
Pocztowy 3 klasy	3 50 po poł.	1 49 po poł.
Osobowo-miejscowy 3 klasy	10 — rano	8 — wiecz.
Towarowo-osobowy 3 klasy	10 — wiecz.	8 13 rano
Warszawsko-Petersburska:		
Pocztowy 3 klasy	10 8 rano	7 38 wiecz.
Osobowy 3 klasy	11 33 wiecz.	4 58 rano
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Czyżewa .	4 48 po poł.	8 58 rano
Nadwiślańska do Kowla:		
Osobowy	7 50 wiecz.	8 30 rano
Osobowo-miejscowy do Lublina . . .	7 15 rano	10 10 wiecz.
Pocztowy	3 25 po poł.	2 10 po poł.
Nadwiślańska do Mławy:		
Pocztowy	5 50 po poł.	11 50 rano
Osobowy	9 30 rano	8 12 wiecz.
Obwodowa z kolei Wiedeńsk.		
Osobowy	2 50 po poł.	2 59 po poł.
Obwodowa z kolei Terespolsk.		
Osobowy	2 10 po poł.	3 34 po poł.

— Statki parowe „Mazur” i „Kraśnik” kursują codziennie, nie wyłączając świąt i niedziel, między Warszawą a Płockiem. Z Warszawy wychodzą o godzinie 8-ej minut 30 rano z Płocka o godzinie 6-ej rano. 1255

W drukarni Kurjera Warszawskiego. — Plac Teatralny nr 473c (nowy 9.).

Za Redaktora Dr Józef Wolff — Wydawca Gustaw Gebethner.

Дозволено Цензурою — Багматва 30 Аупѣла (12 мая) 1887 г.